

„AS IPS „Hipo Fondi” ieguldījumu plāna „Safari” Līdzekļu pārvaldītāja pārskats par 2008. gada 3. ceturksni

Līdzekļu pārvaldītājs: AS „Ieguldījumu pārvaldes sabiedrība „Hipo Fondi””

Plāna pārvaldītāji: Normunds Šuksts, Kārlis Purgailis, Sandis Kapitonovs

Ieguldījumu plāns: AS „Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības „Hipo Fondi”” ieguldījumu plāns "Safari"

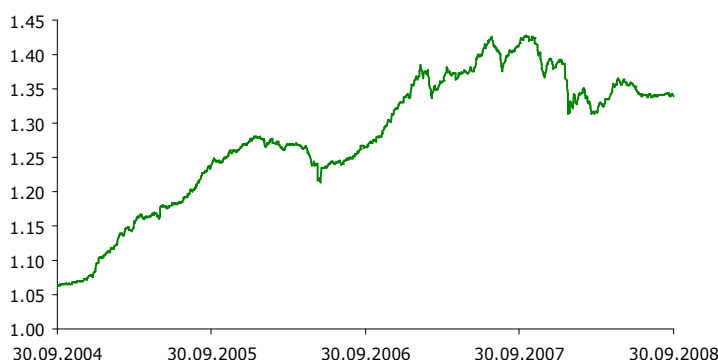
Ieguldījumu plāna turētājbanka: AS "Hansabanka"

INVESTĪCIJU POLITIKA

AS IPS „Hipo Fondi”” ieguldījumu plāna "Safari" investīciju politika nodrošina vidēji augstu investīciju riska līmeni. Plāna ietvaros saņemtie projekta ieguldījumi tiek investēti procentus nesošos investīciju kategorijas instrumentos (piemēram, obligācijās), termiņnoguldījumos investīciju kategorijas kredītiestādēs un, ieguldījumu fondos, kas investē procentus nesošos investīciju kategorijas instrumentos, un naudas tirgus instrumentos, parastās akcijās un ieguldījumu fondos. Līdz 30% no Plāna aktīviem tiks investēti nesen ES uzņemto dalībvalstu sabiedrību akcijās. Liela aktīvu daļa tiks piešķirta fondiem, kurus pārvalda starptautisko aktīvu pārvaldītāji.

GALVENIE RĀDĪTĀJI

Ieguldījumu plāna daļas vērtības dinamika

Ieguldījumu plāna daļas un neto aktīvu vērtības

Datums	Plāna daļas vērtība	Portfeļa neto aktīvu vērtība, Ls
30.06.08	1.3534156	1 983 658.38
30.09.08	1.3400512	2 780 634.79

Ieguldījumu plāna ienesīgums

Kopš gada sākuma	Pēdējos 3 mēn.	Pēdējos 6 mēn.	Pēdējā 1 gadā	Pēdējos 2 gados	Kopš darbības sākuma
-3.57%	-0.99%	1.82%	-5.14%	2.90%	5.69%

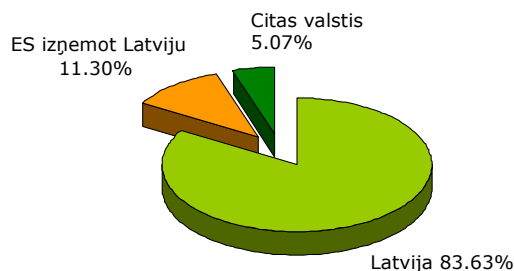
Aktīvu pārvaldīšanas izmaksas, kuras tiek segtas, izmantojot Ieguldījumu plāna aktīvus

Izdevumi, lai atlīdzinātu aktīvu pārvaldītājam un ieguldījumu plāna vērtību pārvaldītājai bankai, kā arī citi ar ieguldījumu plāna realizāciju saistīti izdevumi tiek segti, izmantojot ieguldījumu plāna aktīvus. Kopējā šādu izdevumu summa 3. ceturksnī bija LVL 7853.38 jeb 0.30% no aktīvu vidējās vērtības gadā, kas atbilst Plāna projekta nosacījumiem.

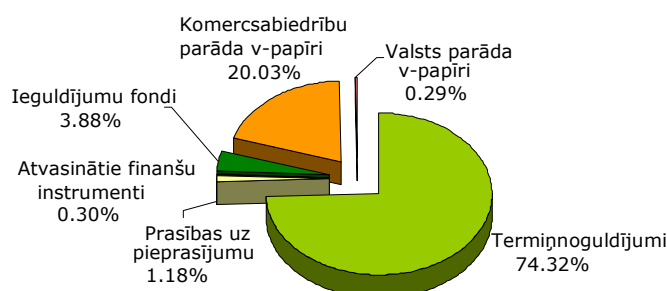
INVESTĪCIJU PORTFEĻA STRUKTŪRA

Galvenās 10 investīcijas	Īpatsvars, %
AS Aizkraukles banka depozīts 02/07/09	7.29
AS Reģionālā investīciju banka depozīts 08/06/09	6.07
AS GE Money Bank depozīts 10/09/09	6.07
AS SEB banka depozīts 18/05/09	4.42
AS Norvik banka depozīts 23/05/09	4.29
AS Latvijas Krājbanka depozīts 11/05/09	3.57
AS Parex banka depozīts 09/06/09	3.57
AS SEB banka depozīts 18/07/09	2.90
VTB Capital eiro obligācijas 30/06/11	2.67
Deutsche Bank eiro obligācijas 04/07/18	2.59

Portfeļa aktīvu ģeogrāfiskais sadalījums

Portfeļa struktūra pēc aktīvu veidiem

Tirgus analīze

2008. gada 3. ceturksnis globālajos finanšu tirgos tika aizvadīts ļoti sliktā gaisotnē. ASV hipotekāro kredītu krīze ātri vien pārauga vispasaules finanšu krīzē. Pasaulē pieauga bažas par finanšu sektora stabilitāti, turklāt bankrota priekšā nonāca vairākas ASV bankas (Merill Lynch, Lehman Bros.) un hipotekāro kredītu aģentūras (Fannie Mae, Freddie Mac). Drīz pēc tam parādījās ziņas par lielo apdrošinātāju bankrota iespējām. Akciju tirgi, sevišķi jaunattīstības valstu, strauji zaudēja savu vērtību, tika piedzīvoti lielākie indekss vērtības zaudējumi kopš trīsdesmito gadu sākuma. Finanšu sektorā parāda vērtspapīriem strauji auga ienesīgums un kritās cenas. Ļoti daudziem no tiem vispār pazuda reālās cenas, vai tās noteikt kļuva neiespējami. Valsts parāda vērtspapīriem turpretī ienesīgumi samazinājās, un palielinājās cenas. Šie ieguldījumi tika uzskatīti par vienu no retajām glābšanās salīdzināmā finanšu tirgos. ASV un Eiropas centrālās bankas nāca klajā ar finanšu sistēmas glābšanas plāniem, kas paredz miljardus lielus ieguldījumus bankās. ASV federālo rezervju bāzes likmi pārskata periodā atstāja nemainīgu: 2%, bet Eiropas centrālā banka to palielināja par 25 punktiem līdz 4.25%.

Kopš gada sākuma iesākusies fondu tirgus negatīvā tendence sevišķi spēcīgi sevi parādīja 3. ceturksnī, kad kritumi tikai pieņēma spēkā. Visi pasaules indeksi piedzīvoja kritumus. Mazāk kritā attīstīto valstu indeksi, straujāk jaunattīstības valstu tirgi. Pasaules vadošā akciju indekss ASV Dow Jones vērtība triju mēnešu laikā saruka par 4.36%, Vācijas Xetra zaudēja 8.81%. Baltijas indekss OMX Baltic noslīdēja lejā par 25,6%. Negatīvi divciparu skaitļi raksturoja arī Āzijas un Latīņamerikas tirgus – Japānas un Ķīnas vadošie indeksi NIKKEI un SSE Composite – abi zaudēja vairāk nekā 16% vērtības, tik pat cik Brazīlijas Bovespa. Īpaši neveicās Krievijas akciju tirgum, kur indekss RTS trīs mēnešu laikā nokritās par 37,5%.

Parāda vērtspapīru tirgū ceturkšņa pirmā pusē valdīja salīdzinoši mierīga gaisotne, investori bija piesardzīgi atturīgi. Septembra sākumā pieredzētais Lehman Brothers bankrots, kas ir līdz šim pasaulē lielākais bankrots, satricināja tirgus un izraisīja paniku investoru vidū. Tam sekoja ievērojams finanšu institūciju parādu vērtspapīru vērtības kritums. Liela daļa ieguldītāju centās realizēt savus ieguldījumus, taču jāatzīmē, ka līdz pat Septembra beigām korporatīvo parāda vērtspapīru tirgū veikto darījumu skaits bija ļoti mazs. Ņemot vērā straujo finanšu tirgu lejupslīdi, kļuva ar vien grūtāk novērtēt emitentu risku, un līdz ar to nebija iespējams objektīvi noteikt parāda vērtspapīru cenas. Lielāko daļu finanšu institūciju vērtspapīru vispār nebija iespējams pārdot. Investoru vidū parādījās ievērojama uzticības krīze. Meklējot alternatīvas ieguldīšanas iespējas investori pamatā ieguldīja centrālo valdību parāda vērtspapīros, kuru cenas, līdz ar pieprasījuma palielināšanos, ievērojami pieauga. Taču jāatzīmē, ka investori rūpīgi izvērtēja konkrētu valstu risku un ekonomisko situāciju, un var teikt, ka vērtības pieaugumu piedzīvoja tikai attīstīto valstu vērtspapīri.

Latvijas ekonomika 2008. gada 3. ceturksnī turpināja bremzēties. Vienīgā pozitīva tendence bija inflācijas kāpuma apstāšanās un tika fiksēta pat neliela inflācijas samazināšanās, taču tā joprojām saglabājas visai augsta. Latvijas banku sistēma, nebija izņēmums un līdzīgi, kā visā pasaulē izjuta finanšu tirgu krīzi. Sāka palielināties naudas tirgus likmes un samazinājās lata vērtība attiecībā pret eiro, saistībā ar palielinātu pieprasījumu pēc eiro valūtas. Septembra otrajā pusē eiro/lata kurss sasniedz intervences augšējo robežu. Septembra beigās ievērojami palielinājās lata īstermiņa likmes, kas saistīts ar palielinātu pieprasījumu pēc resursiem, kuru pieejamība, saistība ar uzticības krīzi, ievērojami samazinājās.

Plāns

Vidējie visu aktīvo pensiju plānu rezultāti pārskata periodā veidoja negatīvu ienesīgumu -2.42%. Plāna portfeļa rezultāti 3. ceturksnī bija augstāki, nekā vidēji svērtais ienesīgums attiecīgajā plānu kategorijā, kas sastādīja -3.91%. Augstāks Plāna ienesīgums vairs vidējā nozares radītāja galvenokārt izskaidrojams ar diviem apstākļiem:

1) pārvaldnieki turpināja samazināt akciju ieguldījumu īpatsvaru portfeļos, atbilstoši palielinot ieguldījumus fiksēta ienesīguma vērtspapīros vai noguldījumos, kas nodrošināja stabilu plānu daļas vērtības pieaugumu;

2) pirmajā ceturksnī tika noslēgti vairāki atvasināto instrumentu darījumi (valūtas forward), kuru vērtība ir atkarīga no attiecīgo valūtu kursa un procentu likmēm. Labvēlīgas procentu likmju izmaiņas pozitīvi ietekmēja šo finanšu instrumentu vērtību.

Saskaņā ar ieguldījumu stratēģiju, lai maksimizētu pensiju plāna ienesīgumu, 2008. gada 3. ceturksnī ievērojami tika samazināts kapitāla vērtspapīru apjoms. Pārskata perioda sākumā kapitālu vērtspapīru īpatsvars plānam sasniedza 15-18%, taču līdz perioda beigām tas jau veidoja tikai 3.88%.

Pārskata perioda laikā tika iegādāti vairāki korporatīvie parāda vērtspapīri ar samērā augstu ienesību, kuru emitenti bija Baltijas, Rietumeiropas un Austrumeiropas rezidenti. Līdzīgi kā iepriekšējā ceturksnī, tika veikti arī ieguldījumu naudas tirgus instrumentos. Valūtu griezumā īpašas izmaiņas ieguldījumu struktūrās netika veiktas, galvenās ieguldījumu valūtas joprojām saglabājās lats un eiro. Lai izvairītos no valūtas riska atvērtās valūtas pozīcijas, joprojām saglabājas *nohedžētas*.

Kopumā jāsecina, ka 2008. gada 3. ceturksnī, neskatoties uz milzīgo kritumu globālajos finanšu tirgos, plāna portfelis, pateicoties risku mazināšanas un rezultātu stabilizēšanas pasākumiem ir piedzīvojis salīdzinoši mazāku vērtības kritumu.

Analizējot finanšu tirgu svārstības un nestabilo situāciju, šobrīd ir grūti atrast stabilus finanšu aktīvus un ar pārliecību prognozēt turpmāko tirgus attīstību. Plāna pārvaldnieki turpinās pēc iespējas samazināt ieguldījumus trešo personu pārvaldītajos ieguldījumu fondos un izmantos iespēju gūt pietiekami lielu ienesību no latu aktīviem, ieguldot Latvijas valsts latu parāda vērtspapīros un naudas tirgus instrumentos. Tuvākajā laikā netiek plānots atjaunot ieguldījumus kapitāla vērtspapīros.

Finanšu tirgus perspektīva

Finanšu tirgi atrodas spēcīgā lejupejošā tendencē. Mūsu prognozes norāda, ka tuvāko ceturkšņu laikā nozīmīga finanšu tirgus augšupeja nenotiks. Akciju indeksi turpinās kristies. Banku krīze ilgs ilgāk nekā sākotnēji bija plānots, arī zaudējumi būs lielāki. Saglabāsies arī šībrīža galvenā problēma finanšu sektorā – uzticības krīze. Kopumā pasaules ekonomika tuvākajos gados diez vai piedzīvos jaunu iespaidīgu kāpuma vilni un gada sākumā sāksies ekonomiskā lejupslīde turpināsies un pat padziļināsies.

Tādēļ, domājot par pensiju plāna ieguldījumu politiku, mēs atturamies pagaidām no paaugstināta riska finanšu instrumentu iegādes, kā arī rūpīgi tiek izvērtēta katra instrumenta iespējamo nākotnes vērtību un risku.